

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТВАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преплату ваља слати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

А Д Р Е С А

КОЈОМ ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА ОДГОВОРИЛА НА ПРЕСТОНУ БЕСЕДУ ГОСПОДЕ КРАЉЕВСКИХ НАМЕСНИКА ОД 8. ОКТОБРА 1889. ГОД.

Господо Краљевски Намесници!

Народна скупштина, сакупљена у ванредан сазив први пут на основу новог Устава, саслушала је с радошћу Ваш поздрав добродошлице, којим сте у име Његовог Величанства Краља Александра I. благоволили отворити њезине седнице.

Поносно погледајући на чисти извор свој, на слободне изборе, који уз најживље учешће показаше и примеран ред, Народна Скупштина придружује се Вашој потврди, Господо Краљевски Намесници, да је српски народ посведочио да уме сложити слободу с редом и да је достојан уставних права и слобода, чије је поштовање најбоља погодба за одржање реда.

Господо Краљевски Намесници!

Важне промене, које су се десиле у нашој Отаџбини од времена кад се Народно Представништво последњи пут из овога дома разишло, оцењене су у народу са свом озбиљношћу, која им по њиховој сложалној важности припада.

После дуге уставне борбе народу је српском пошло за руком, да свом праву победу извојује. Издржљиви отпор народнога духа одолео је правцу, који се супротио слободи и српским тежњама, и ослободио се владавине, која је земљу економски уназдила, непотребним и мучним дуговима оптеретила, њено достојанство компромитовала и материјалну основу државнога организма поколебала.

Труди и напори народни за променом Устава уродили су плодом, и Краљевина Србија живи сада под Уставом, који грађанска права српских држављана боље подјемчује, а правилан уставни живот Краљевине од могућних случајности потпуније обезбеђује.

Народно је Представништво топлом захвалношћу задахнуто према свима, који су допринели, да се дође до новог Устава и њиме отпочне срећније доба за српски народ и његову државу. Народ ће се увек са захвалним осећајима опомињати свих оних српских синова, који су заставу слободe и народних права кроз тешке прилике и мучна времена носили и до победе донели. Народ ће се с радошћу и захвалношћу сећати и одлуке пређашњег Владоца, Његовог Величанства Краља Милана I., којом је, у договору с Великом Народном Скупштином, дао земљи нов Устав, и за тим уступио престо Своме наследнику, нашем љубљеном Краљу Александру, те тиме спремио бољу будућност српској држави и њеној народној Династији.

Ступање на престо Његовога Величанства Краља Александра I. поздравио је сав народ сложним гласом као почетак и залог боље будућности, и похитао са свих страна да Му, приликом Његова светога Миронома зања у седмобратној Жичи, изјави своју одушевљену љубав и оданост.

Господо Краљевски Намесници!

Примивши Краљевску власт до пунолетства Његовог Величанства Краља Александра, Ви сте знатно припомогли да се нови ред у Србији правилно отпочне тиме што сте предали земаљску управу људима, за које сте поуздано могли оценити, да уживају народно поверење.

Одајући захвално признање овом првом кораку Краљевског Намесништва, Народно Представништво даје

овом приликом израза уздању и жељи својој, да се из тако правилно заснованог почетка развије и утврди сталан уставни и парламентарни ред, као најбољи пут, који утврђује слогу између Престола и народа, без које не може бити успешна рада за народ и државу.

Господо Краљевски Намесници!

Многобројни су заиста и мучни задаци које Влада има да реши, те да расправи тешко наслеђе, које је затекла. Али ће јој то тешко дело олакшати потпора, коју она поуздано може очекивати од поверења Народног Представништва у свему што буде одговарало оним народним тежњама, које су нас овамо послале.

Да ће тим тежњама влада одговорити, јемство су нам већ и они послови које је она до сада одлучно и смишљено умела расправити у одбрану државних интереса. Узимањем у државне руке дуванскога монопола, као и преносом експлоатације државних железница на државу, у ком се питању са захвалношћу сећамо пријатељске услуге владе француске републике, влада је подмирила не само једну финансиску потребу, него и један захтев народног достојанства.

Ценећи озбиљно сву тешкећу финансиског стања и поимајући важност радова који се у овом погледу налажу, Народно ће Представништво уредно проучити како означене законске предлоге о дуванском монополу и експлоатацији државних железница, тако и у опште све што смера поправци финансиског стања. Руководећи се у овом правцу начелом штедње у државним расходима, а охрабрено народним поверењем, Народно Представништво се узда, да ће у договору с владом наћи најбољи начин да се државни приходи по могућности оснаже и обезбеде, а тиме да се стално ујемчи и правилан развитак државе и тачно испуњавање државних обавеза.

У свези с овим Народно Представништво изјављује, да поглавито у добром уређењу народне привреде види здраву и трајну основу, на којој се може подићи правилно финансиско стање и на којој у опште може почивати целокупна државна зграда. С тога се Народно Представништво нада, да ће се у најскоријем времену предузети послови на корист наше земљорадње, заната и трговине, и одзивајући се жељи народа, очекује да ће се наћи удесан начин, да се премер и класификација земљишта и пореза на земљу правилни је изврши и праведније распореди, као и у опште да се неправде у спошењу државних дажбина отклоне.

Господо Краљевски Намесници!

Народно Представништво, задовољено мирним решењем црквенога питања, проучиће пажљиво законски предлог о уређењу правилних односа између Цркве и Државе, имајући на уму патриотску улогу народне цркве и свештенства у нашој историји.

Нарочиту ће пажњу Народно Представништво обратити наговештеном законском предлогу о војеном преустројству, поздрављајући с хвалом повратак установе народне војске, која, одговарајући нашим предањима и нашем народном карактеру, даје нам могућност да у време мира не напрежемо без потребе нашу финансиску моћ и да у тренутку опасности станемо чврсто на браник српске части и српских интереса.

И сви остали законски предлози, за које сте нам у Престоној Беседи саопштили да ће их влада поднети на решавање, доказ су нам о владином старању да слободоумне уставне одредбе спроведе кроз најважније државне установе.

С тога ће Народно Представништво с највећом пажњом проучити законски предлог о преустројству општина којим жели да испуни један од најпречих захтева народних, да своје општине самоуправно уреди у обиму који одговара државним и народним потребама. Своје ће пажљиво проучавање Народно Представништво посветити и важним законским предлозима о преносу суђења, које сада врше полициске и општинске власти на грађанске судове, о уређењу округа и срезова, о пословном реду у Народној Скупштини, о изборном закону, као и о другим законима, који би се показали као неодложно потребни, да се Устав уведе у живот.

Како у претресу свих законских предлога тако и у административним пословима, који су овоме ванредном сазиву Народне Скупштине Уставом намењени, Народно Представништво ће уложити сву заузетост, да радећи у слози и у договору с владом, одговори очекивањима и жељама народним.

Господо Краљевски Намесници!

С особитим задовољством саслушало је Народно Представништво да су наши одношаји како са суседним тако и с осталим државама исправни и пријатељски, и да је наша Отаџбина у овој новој ери не само сачувала затечена пријатељства, него их је још развила и попунила новим драгоценим тековинама.

Радосно је одјекнула у срцима свих нас тежња исказана у Престоној Беседи, да су Краљевско Намесништво и влада задахнути жељом, да у споразуму с осталим балканским народима негују слогу и мир на бал-

канском полуострву и самосталап развитак балканских народа. Ми се уздамо да ће плодност те мисли и тога права прибавити себи признања и одзива код свих балканских народа, чији су интереси извесно најбоље заштићени у заједничкој слози, основаној на правичном задовољењу међусобних интереса.

За повољне међународне одношаје наше државе мио су нам доказ они симпатични поздрави узвишених Суверена и Поглавара Државних, којима су се одазвали Његовом Величанству краљу Александру I приликом Његова светог Миропомоцања.

Благодарећи на овој благонаклоној пажњи Европе, ми имамо разлога и нарочито се радовати знацима топлих симпатија, које су нам изражене од стране узвишенога Императора рускога народа. Долазак нарочитог изасланика, да увелича свечаност светог Миропомоцања нашега младога Краља, драгоцен нам је доказ срдачнога расположења Цара Александра III и према српском народу и према нашој народној Династији.

Господо Краљевски Намесници!

Приступајући, својим редовним пословима, Народно Представништво свечано изјављује, да ће од своје стране свим силама припомоћи, како би се и обистинило народно уздање, да с доласком краља Александра настају за Србију бољи и срећнији дани, и у то име кличе:

Живео краљ Александар I! Живело Краљевско Намесништво! Живео српски народ!

15 Октобра 1889. у Београду

(Долазе потписи.)

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

По решењу Народне Скупштине а Указом Краљевских Намесника од 16. ов. мес. наређено је да се у Београду на дан 29. Октобра т. г. накнадно изврши

ИЗБОР ЈЕДНОГ ПОСЛАНИКА

за народну скупштину, а на основу чл. 92. и 93. привр. изборнога закона.

Према другој ставу чл. 93. привр. избор. закона, за накнадне изборе вреде исти спискови који су састављени за изборе од 14. септембра, пошто Народна Скупштина није учинила никакве примедбе на исправност спискова.

Послазике за народну скупштину могу бирати грађани који претходно узму бирачку карту, а та карта издаје се оним грађанима који су као способни бирачи у бирачке спискове уписани на време.

Али пошто се бирачке карте оних грађана, који су гласали на избору 14-ог септембра ов. г. налазе у изборним актима, то ти бирачи неће сада водити друге бирачке карте,

него ће се оне са првог избора предати дотичним бирачким одборима, те бирачи имају само лично предстати ономе бирачком одбору где су први пут, 14-ог септембра, гласали. Напротив они грађани, који су и на првој избору имали право гласа и били у азбучне спискове уписани, али нису узели на време своје бирачке карте те због тога нису тада могли ни гласати, ти грађани имају до 25-ог ов. мес. (закључно до 7 час по подне) доћи у благајно одељење општинскога суда да приме своје бирачке карте, без којих они не би могли гласати на овоме накнадном избору.

Рок за пријаву кандидатских листа, одређен је такође до 25-ог ов. м. (закључно до 5. часова по подне.)

Из седнице Суда општине вар. Београда 17. октобра 1889. АБр. 827.

РАДЊА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(По стенограф. белешкама.)

Држан 5. Септембра 1889 год. у Београду.
Почетак у 6 часова по подне
(СВРШЕТАК).

VI.

Председник. Молим вас, господо, рачуновођа ми је саопштио да сад 1. Новембра излази рок кући у којој станују стражари. То је кућа Николе Мијајловића и пошто

мора на три месеца раније да се одкаже то сам је и отказао. Но добили смо рока да још до 15. можемо одговорити ако хоћемо и даље држати. Ја сам питао комисију да ли је добра та кућа и колико људи могу становати, и кад сам чуо да сви не могу стати то сам тражио да се поднесу понуде. Ми смо већ добили неколико понуда и изволте чути шта каже комисија.

Секретар чита: Понуду Андреје Вељковића који тражи 340 дин. месечно; понуду Ђорђа Илића трговца који тражи 12 дук. месечно, а комисија каже да се могу сместити 35 људи; понуду Милана Маринковића који тражи 250 дин. месечно, а комисија каже да се могу сместити до 40 људи; понуду Антоновића трговца који тражи 250 динара месечно.

Илија Цветановић. Шта каже комисија за ову последњу кућу? Да ли могу стати сви?

Председник. Може стати свега сто људи, а и комисија каже да је то најбоља кућа од свију што су понудили. Изволте чути кмета који је био у тој комисији.

Кмет Јован Антонијевић. Ја сам био у тој комисији и видео сам све, па и ову Антоновићеву кућу. Истина да има у овој кући нешто мало влаге али то се може и поправити. А иначе је кућа дивна и велика тако да може стати и 140 људи. Ја се чудим што је даје за ту цену. Ствар ова није за одлагање јер су дани заладнили те се знатан број стражара злопати и мора се из пож. зграде час пре иселити.

Светозар Боторић. Ја би предложио још једну одборску комисију да са једним кметом и инжењером општинским изнова прегледа кућу и да учини погодбу с њим, разуме се да чује и услове по којима је даје.

Председник. Ја мислим да би се могао примити овај предлог г. Боторића а могао

би да оде школски одбор са још неколико одборника и да се овласте да сврше са тим а може бити да ће моћи још нешто да одкину.

Никола Вулковић. Што се тиче оправке то мислим да би најбоље било да му се определи једна сума на име оправке јер ће иначе много да кошта.

Председник. Зато да му дајемо на име оправке када му се кирија добро плати. (Чује се да му се плати само кирије 200 динара месечно).

М. Марковић. То је врло добро што рече г. Никола Вулковић, јер мислим да је та кућа са свим добро плаћена ако му се плати 200 динара, а и боље је за општину, јер кад изађе рок човек оће да прими кућу као што је дао а то је немогуће оправити пошто ће патролције до рока становати. Дакле боље је да општина не врши оправку, а ако другаче не може бити, онда да му се да нека сума у накнаду.

Живан Бугарчић. Колико је до сада плаћано?

Председник. Плаћано је 15 дуката и на Дорћолу једна кућа 6 дуката.

Светозар Боторић. Ја кад сам предложио комисију, имао сам у виду да ће комисија, кад на лице места изађе, размислити понова, колико има одедења и колико људи може стати; и ако она није удесна за касарну онда дасе њему каже да је преправи за касарну, и да уговоримо с њим, да и њему тако исто касарну предамо, јер нама треба касарна а не тапетиране собе. (Чује се: он тражи да му се после само окречи).

Милутин Марковић. Он само тапете не тражи а иначе све друго тражи, и кад би такву кућу ми оправљали коштало би нас много.

Председник. Ја мислим да је најбоље послати кмета на нека понова извиди све.

Милутин Марковић. Можемо са кметом послати и неколицину одборника.

Председник. Молим вас господо јесмо ли готови с тим? (Чује се: да се избере комисија).

Раденко Драгојевић. Нека уђе у комисију г. Милутин Марковић (чује се: не могу), јер нама треба и један правник који ће да објасни и да каже какав уговор треба.

Милутин Марковић. То може и општински ад окат учинити, а ја не могу јер имам посла.

Св. Боторић. Нека уђу у комисију: Милош Обрковић, Илија Цветановић, Раденко Драгојевић и Никола Вулковић, а покрај њих још ту долазе и општински адвокат, инжењер и кмет. (Усваја се).

VII

Председник. Сада чујте господо молбу Косте Гинића кафеције који молн за кафанско право у близини н. гробља. Управа вароши тражи мишљење може ли се дати тамо механско право.

Никола Милишић. Ја мислим да молноц нема места да отвара кафану близу гробља, зато што нема смисла да неки у гробљу кукају а други код гробља у кафани да певају и да се веселе, јер доста има их који иду изван вароши да се у сред дана веселе и пијанче. Зато од кафане ни говора нема. Ако ово полиција не може да забрани то да гледамо ми

Раденко Драгојевић. Ја нисам за то да тамо кафана буде, јер ће се тамо сви лопови и кесароши крити и живети.

Илија Цветановић. Што се тиче закљона, може општина да начини једну капелу али за кафану нисам никако. Лепо је казао г. Милушић: зар једни тамо да кукају и плачу а други да певају и да се смеју?

После тога долазиће у ту кафану саме скитнице и кесароши као што је један и казао. За то нисам да кафана буде спрочу гробља.

Димитрије Ђорђевић. Ја мислим да тамо има општина неку зграду за склониште, а ако нема то је прека потреба да се начини и онда неће кафана ни потребовати.

Инжињер Смедеревац. Има у гробљу тамо једна повећа соба, која је одређена само за склониште и која је велика да се може доста људи склонити, а општина је направила и 4—5 клупа и неколико столова.

Димитрије Ђорђевић. Према томе да се ова молба одбаца.

Никола Вулковић. Ми можемо одговорити да не сме бити близу гробља не само кафана него ни кућа. А ако ко одобри то чини на своју одговорност.

Председник. Санитетски закон каже да тамо не сме бити ни кућа у близини од хиљаду метара. Но ја видим да има тамо и кућа ближе од 1000 метара. Нас кошта господо гробље близу пола милиона динара, и за то не смемо допустити да се после неколико година онет селимо и новац трошимо.

Св. Боторић. Ја мислим да одбор каже: да се не може дозволити по самом санитетском закону ни друге куће да се подижу у близини од хиљаде метара а камо ли кафане. Зато одбор није мњења да му се дозволи.

Димитрије Ђорђевић. Овако је најбоље учинити као што г. председник каже, јер ако се онде у околини направе куће онда ће нам санитет казати да се и одаде селимо.

Председник. Дакле ми ћемо казати да ово не одобравамо а са себе одбацујемо одговорност што су у близини неке куће направљене као што смо то у своје време и раније чинили. (Врло добро, прима се).

VIII

Председник. Чујте господо још нешто важно. Два члана из одбора које сте ви изабрали за чланове бирачких одбора и то један је члан а други замењеник, дошла су и јавила ми да не могу доћи 14-ог да раде. Онај што је изабран за замењеника

у дорћолском кварту казао је да не може доћи с тога што је Мојсијеве вере и таде има велики празник па не може да ради, а други који је члан у варошком кварту с тога што ће бити на путу. Ја предлагем да изберемо другу двојицу (чује се: за варошки кварт Настаса Крстића а за дорћолски за заменика Николу Поповића учитеља на место Ханма Азријела који је био сиречен. (Прима се).

IX.

Председник. На реду је питање о регулацији Вишњичке и Милетине улице

Св. Боторић. Ја мислим да ми треба да останемо при плану који нам је дао министар грађевина а одобрио министар унутрашњих дела т. ј. да се улица просече и да остане 19 метара. А што због једног малог парчета земљишта долазе у спор само два човека, то нека остане да се доцније изврши код њиховога имања док се они измире и споразуму. Остало да пресечемо и начинимо калдрму да други људи не пате.

Инжињер Смедеревац. Ово је врло добро што каже г. Боторић. Ми улицу да пресечемо па накнаду по мишљењу раније комисије у земљишту да дамо онима који су пристали. Што се тиче оног парчета које помену г. предговорник то да оставимо нека стоји док се не споразуму сопственици: а ваљда ће дотле изаћи и грађевински закон о регулацији и онда ће се то решити. (Чује се: врло добро). Само молим вас да ли ће ова улица да буде широка 14 или 19 метара.

Свет Боторић. Као што је у плану назначено, што је министар одобрио.

Инжињер Смедеревац. А што се тиче вишњичке улице да и она остане по министровом одобрењу 12 мет. широка. (Добро).

Председник. Дакле да остане вишњичка улица 12 метара а Милетина 19 метара, (Тако је). — Ја мислим господо да ће најбоље бити да ми радимо по закону па да нико не може да тера каприц свој.

Живојин Бугарчић. Ја би био господо мишљења да се изашље још једна комисија која ће проценити колико би се морало платити Кочи што ће му се лице затворити, и да се пита да ли он пристаје на ту суму а не трескавати пут. Па ако је за нас повољније да платимо оно лице него земљиште које би одкупили, онда је нама у интересу да дозволимо човеку да заузме онај пут а да нама не тражи накнаде као што је и обећао. А ако је скупље, онда да дозволимо оно што је повољније.

Председник. Ја држим да је већина тот мишљења да се по предлогу г. Боторића поступи. Комисија је раније постигла то, да општину не кошта ништа у новцу, ако пресече улицу онако као што је министар одобрио. Дакле кад немамо штете новчане ја сам мишљења да се прими предлог г.

Боторића т. ј. да се оно што је министар одобрено изврши. А спор између ова два грађана нека остане између њих и нека се равнају како знају. (Чује се : врло добро. Усваја се). Седница је закључена у 8 часова.

САСТАНАК

ОДВОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама)

Држан 21. Септембра 1889 год. у Београду.

Почетак у 6½ часова по подне.

Присутни : Председник г. Живко Карабиберовић ; чланови суда : М. Бапковић, Коста Томић ; Одборници : г. г. Никола Х. Поповић, Видоје Виторовић, Н. Л. Мишић, Милорад Д. Јанковић, Илија Цветановић, Димитрије Т. Вељковић, Никола Д. Кики, Живан Бугарчић, Коста Петровић, Милован Р. Маринковић, Јован Илијћ, Р. Поповић, Светозар Карапешин, М. Велизарић, Свет. Милојевић, Станко Петровић, Борђе Николић, Др. Б. Димитријевић, Мил. Ж. Маринковић, Коста Д. Главинић, Светозар Боторић, Никола П. Михайловић, Раденко Драговић, Никола Вулковић, Димитрије Борђевић, Гргур Миленковић, Милутин. Г. Марковић, Др. Марко Т. Леко.

Садржај : 1.) Претрес предлога финансијске комисије ; 2.) О школским зградама на Врачару.

Председник. Молим вас господо, седница је отворена. Вама је свима познато да је на дневном реду извештај комисије о зајму за велике послове. (Види 36 бр. оп. новина.)

Милован Р. Маринковић. Ја би молио кога од господе чланова комисије или известиоца да нам објасни овај извештај. На пример да нам објасни како се разуму ти локали што се помињу у извештају.

Председник. Ја ћу то објаснити. Што се тиче локала ту се разуме као обично соба, кујна, радионица, дућан, штала, и т. д.

Милован Р. Маринковић. Но тим нисте свршили са другим објашњењем о спекулативним локалима.

Председник. Локали за спекулацију јесу на пример кафане, меане, ликернице и све оне радионице у којима се употребљује вода и за рад а не само за пиће и домаћу потребу.

После овог малог објашњења допустите ми поменути да извештај финансијске комисије садржи више начелне предлоге, јер се у детаљисање нисмо ни могли према задатку комисије упуштати.

Кад одбор буде донео своје одлуке, тада ћемо настати да оне и од стране збора буду примљене, као што је и у извештају наглашено да је и одборска одлука потребна за задужење и ради извршења именованих послова.

Милован Р. Маринковић. Ту су у извештају истина све тачке побројане. Тако ту је побројано : извршење водовода, калдрме, канала, антрота, обала, грађевина

као : суда, школе и т. д. И за све то у извештају тражи се да се општина задужи са 12 милиона динара. Међу тим посебице колико ће за које потребовати, не помиње се ништа. Ја мислим да најпре основа треба да је готова а то је предрачун, па ћемо према томе знати и колико треба да се задужимо. Да је све ово што је побројано потребно, то и ја знам, али не знам да ли ће та сума довољна бити јер може од тога нешто и остати а можда ће нам требати још. Тако исто не знам ни како ћемо се ни на шта задужити. Рецимо баш и да ће та сума бити довољна, опет нама не ће требати то све у једној години, него се мора од времена на време градити. Дакле ако оћемо ове потребе да намиримо, ми се морамо задужити но ја желим и детаљније прорачуне колико за коју потребу ваља имати. Дакле то треба све да се зна да би знали како ћемо се кретати. И са овог гледишта ја би могао овај пројект комисије финансијске назвати непотпуим. Зато треба да буде детаљније изражен.

Коста Главинић. Ја нисам члан финансијске комисије али ћу опет за то, поводом примедбе г. Маринковића да проговорим коју о томе : како ја мислим о овоме извештају. Комисијски извештај није могао да буде много подпунији него што је сад. Сама је ова ствар такве природе да је за сада немогуће детаљније је израдити. Јер и ако имамо изражен пројект за водовод још се не може казати дефинитивна сума, за канализацију може да се зна у опште али тако, да цена варира, између извесних граница, а тако исто и за друге потребе може сад да се зна потребна сума само од прилике. А кад би се све то знало тачно, и кад би било то за решавање и ја би био зато да нам комисија да обавештења томе : шта ће стати подмирење сваке поједине потребе за се. Но овде је сада, по моме мишљењу, само начелно питање : оћемо ли да се задужимо или не, то јест, хоћемо ли да подмиримо ове потребе путем зајма ?

Што се мене тиче, ја видим да нема другог излаза него да се морамо задужити, а што се тиче отплате, то је комисија назначила да грађани ради подмирења тих отплата морају подносити извесне терете; а другачије неможе ни бити. Г. Маринковић вели даље, па и ак буде 12 милиона довољно, опет све потребе нећемо моћи одмах да остваримо, него у томе ће проћи и 10 година, јер има много потреба. Али, ми треба да знамо да ми и не морамо и не можемо све од једном остварити јер ће бити потреба које ће остваривати и доцније генерације. У осталом, није ни право да ми сад све посвршавамо и да поднесемо све терете за подмирење потреба, којима ће се доцније генерације користити можда више него ми, па је са свим на своје

месту да и те доцније генерације суделују у одплаћивању зајма.

Друго је казао како ћемо се и нашо задужити? Како ћемо се задужити? то ће се доцније видети јер сад је питање само : хоће мо ли задужење у начелу примити; а на што ћемо се задужити то је комисија изнела т. ј. одуживаћемо од прихода установа које мислимо да саградимо, или од трошарине. Дакле, ја налазим; да је главно данас да решимо : хоћемо ли се задужити.

Председник. Молим вас господо да и ја кажем неколико речи. Ја мислим да ће вама свима познато бити да има већ десет година како се једнако говори о тим потребама Београда а нарочито о санитарским потребама, које се више нити могу нити смеју одлагати. Примедба на извештај што нису стављени и детаљнији прорачуни, не може опстати, јер се дошта и не може знати тачно у напред колико је за поједине послове потребно. О водоводима ми ћемо моћи кроз 15 дана да добијемо план и прорачун па ће се видети шта ће да кошта. Дакле у главном г. Главинић је добро схватио наше мишљење, и лепо је казао да у појединостима ми нисмо ни могли изнети шта ће коштати, већ да ће се доцније о томе говорити. За сад је главно да се осигурамо са новцем да би пословима могли приступити а друго не вреди ништа, јер су се толико година пред нама занимали наши претходници па су најзад руке дизали. Ми сад у главном оћемо да знамо шта треба да радимо па да се до тих потреба дође и нашли смо да нам треба узети новац на зајам. Морамо прво имати новац па тек после да се погађамо. А вама господо што кажете да не знате да ли је много или мало, могу казати да смо и ми о томе мислили и нашли смо да је ово умерено т. ј. да са 12 милиона можемо ове најнужније потребе подмити.

Најглавније је господо чиме смо се занимали јесте то : колико терета можемо на данашње становнике да метнемо, па смо то и постигли и у извештају ставили. То што смо ставили није много и држим биће довољно прихода за одужење.

Светозар Милојевић. Као што знате господо комисији финансијској није задатак да каже шта ће да кошта која потреба. Њен је задатак био други, њен је задатак ово што га је и извршила. Другим комисијама задатак је да кажу шта ће да кошта која потреба. На пример комисија за грађење основних школа казаће шта ће оне коштати, комисије за калдрму, за водоводе и т. д. имају да кажу шта ће ове потребе да коштају то јест да прорачунају тачно. Комисији финансијској био је задатак да сазна од прилике, колико ће бити довољно па да се изврше потребе. И она је наша да су најпрече потребе ове као што

их је побројила: т. ј. водоводи, канали, калдрма, зидање школе суда и т. д. а одборско је да метне неку потребу напред као пречу а другу назад. Но поред овде побројаних потреба има и других и кад би било овде питања о томе колико општински треба за подмирење свију ових потреба ја би био први који би казао да зајам од 12 милиона није ништа. Но комисија према садашњим околностима предлаже да се учини један зајам од 12 милиона те да се подмире најпрече потребе. Те потребе које би се подмириле дале би нове изворе прихода из којих би се подмиривали оне заостале потребе. И према томе не може се тражити од ове комисије да поднесе и предрачуна шта ће које нампрење општинских потреба да кошта. Ако је овде изнесено питање: да ли ће се са ових 12 милиона моћи да подмире све потребе, ја кажем да не може. Но комисија се нада да ће нампрење ових потреба, за које треба 12 милиона динара, донети и нове изворе прихода који ће после да подмирију и друге потребе, које се од овог зајма не подмире.

Марко Велизарвић. Нећу да говорим о томе, да ли је зајам што нам предлаже финансијска комисија потребан или не, јер је то последица захтева наших, да запоста и што пре остваримо жеље свију наших грађана, т. ј. да зидамо школе, канале, калдрму и антрпоте, да калдрмишемо и осветлимо Београд и да утврдимо београдску обалу — већ ћу да говорим о оном делу предлога комисије који говори о анунтету, а нарочито о оном извору од 4½ паре на локал. Да би могли закључити зајам треба да покажемо зајмодавцу да имамо и од куда зајам да исплатимо. А то ћемо показати оном таксом од локала и од њега што нам комисија предлаже. Разуме се да су те таксе привремене; јер кад будемо сазидали рецимо кеј, који ће да кошта од прилике два милиона, одмах ћемо имати право да наплаћујемо обаларину, и мислим да ће приход бити толики, да ће он сам покрити интерес и отплату онога капитала, што се на утврђење обале буде потрошило. Тада ће се она такса од локала смањити може бити до 3½ паре. Тако исто кад буду готови антрпоти, онда ће се наплаћивати лежарина, и тим приходом створиће се анунтет за амортизацију онога капитала, што се на антрпоте утрошило и моћићемо још више смањити таксу на локале може бити до 2½. То ће исто бити и кад будемо сазидали школе и друга здања, јер кад оне буду готове, онда општина неће плаћати више ону кирију, коју сад плаћа и та ће кирија служити за амортизацију онога новца, који се на то буде утрошио и т. д. Дакле смањиваће се све више и више она такса на локале и на ђерам што будемо више корисних установа

по општину и трговину подигли. Тим поступним смањивањем те привремене таксе на локале, која нас толико плаши, постаће толико незнатна, да ће врло мало теретити наше грађење.

Према томе, ако се такса на локале и ђерам, што нам предлаже фин. комисија има разумети као привремена и да ће се она поступно смањивати, као што сам разложио, онда усвајам предлог комисије.

Живојин Бугарчић. Ја сам господо цетина прост човек и непознајем те ствари ништа сам за то добро спреман. Али ја мислим да је то страшно задужити се са 12 милиона и верујте господо да је 12 милиона мало него ће бити и до 20 милиона. А ево зашто. Овде комисија није предвидела да је нужно и да је прека потреба регулација. Регулацију Београда прво извршити па онда канализацију. Друго ја знам да општина наплаћује на ђубре по 20 пара динарских, али има сиротиње која не може ни то да плаћа, данас кад то не може како ће оно, а општина мора одплаћивати. Да се и ми господо не уплаткамо као што су напредњаци уплаткали који су држали да су морали градити жељезницу и који су рачували да ће жељезницу направити са 100 милиона, али нди ми дођи ми однесе Бонту 140 милиона и тамо овамо клин на клин оде на 300 милиона. Ја се бојим да и ми не наседнемо као што су напредњаци насели, па после да се бацају на нас камењем. Ја мислим да је то страшно јер ми не можемо и не смемо да се задужимо са 12 милиона. Но ја сам мишљења господо да ми овако радимо: да потражимо од владе и скупштине да можемо прво наградити ђерам и ако то буде мало онда да тражимо да можемо метути да се плаћа на килу брашна по две до три паре и да уведемо штедњу у општини тако да се може сваке године уштедити 5—6 стотина хиљада динара. И у место што ћемо радити 5 година нека радимо 20 година. И верујте господо да ово не може да буде јер можемо да наседнемо страшно. Ми немамо више од 3 хиљаде пореских глава које могу да носе терете општинске. И сад има сиротиње која не може да плаћа кирије а после кад се то уведе онда ће се она дићи и отићи у друге вароши и онда шта ћемо радити. Дакле ја сам мишљења господо да се ми чувамо да се не задужимо никако него да гледамо да побољшамо наше приходе па ма и 20 година уређивали варош. Сад ако је могуће да се поради код владе или скупштине да побољшамо приходе па онај новац који ушпарамо да га депонујемо код државе и на то да издамо папире а то би било неколико хиљада, онда би ја био да се и 20 милиона задужимо јер би после откупљивали те папире и тиме би се одуживали. Ја сам

одсудно противан оваквом задужењу. Ви ме сад можете назвати и назадњаком али ја тако мислим.

Коста Главинић. Господо, ово гледните г. Бугарчићево може да буде у неколико и оправдано, али је за овај случај неосновано. Има господо потреба које не трпе више никаквог одлагања; има потребе које морамо подмирити и за које морамо наћи новац па макар из земље. Те су потребе: на првом месту, вода. Без воде не можемо живети. На другом месту долазе школе. Сви ми кукамо како деца пропадају по школама, а школске су нам зграде такве, да се има благодарити само трпеливости господе министара просвете, што ни су до сад позатваране. Дакле школе морамо градити што пре. Ми господо плаћамо и сад кирије за школе, за суд вароши и т. д. а која износи најмање 8—9 на сто на одговарајући капитал, а плаћати оволико, само интересе, или плаћати на новац који ће се на то утрошити 6 од сто на име интереса и отплате, мислим да није свеједно. Даље, господо, ми морамо да потпомогнемо трговину, а да би то учинили, морамо да радимо на утврђењу обала, и за то морамо опет ма где било наћи новац; тако исто, морамо трошити на антрпоте ако мислимо за трговину. То су потребе које не трпе одлагања, и које морамо подмирити, ако ни смо ради да упронастимо Београд. И кад то знамо, онда т еба тражити начин како ћемо све то подмирити. Једини начин је овај што је изнет а то је задужење. Ми смо дужни и данас господо само у другом облику, ми и данас плаћамо скоро исту суму новца, а ево како: ми данас плаћамо стрводеру знатне суме за изношење нечистоће из нужника и помпјара, плаћамо за воду близу 200 хиљада динара, плаћамо учитељима накнаду за станове, најмање 44.400 дина., кирије за основне школе 28.000, за суд варошки 4.500 дина. дакле плаћамо 76.900 за суд, школе и учитељске станове већ сад. Сад остаје још и за калдрму и за друге потребе за које ако кажемо 180 хиљада није много. И ја налазим да 10 до 12 милиона јесу довољни да се подмире наше прве потребе, и пошто њих подмиримо ми ћемо добити извештан приход; истина да ће 3 паре од локала теретити доста грађане али се то може свести на што мање. Тако исто кад се заведе осветлење плаћаће за то сваки и оно ће такође извештан приход доносити, тако на неке од ових потреба не ћемо само ми плаћати, јер, кад буде готова обала ту ће долазити лађе из целог света и сви ће да плаћају извесну таксу. Исто тако и за слагалиште или антрпоте когод остави тамо своју робу мораће да плати. Дакле то све долази у отплату. Али што је казао г. Марко Велизарвић, ми морамо

пре него што приступimo закључењу зајма, да показујемо свакоме, ево ми имамо да гарантујемо толики и толики ануитет, а разуму се овај ће се доцније смањити. Ја налазим да услови, које комисија предлаже за зајам ни су тако теретни по грађане, јер 50 година то је zgodно време да плате и они, који после нас долазе; и кад се 90 за 100 добије онда излази 66 годишње на име интереса и отплате а то није тако скуп. Ми и данас плаћамо три четвртине онога што се према извештају тражи за будуће. Петина, да сад од тога, $\frac{3}{4}$ остају у земљи, а иначе кад би закључили зајам на страни, то би све ишло тамо, и бојим се да не останемо без новаца; зато, ја мислим, да зајам учинимо овде у земљи, ако је и како могуће, а ако се мора и на страни, то да гледамо да отуд узмемо што мање. Онај начин који је предложио г. Бугарчић, за прибарање ануитета то јест: да ударимо порезу на брашно, био би најбољи, али треба да знамо да би онда највише терет сносила сиротиња јер она највише леба и једе. Дакле, ми морамо да гледамо да такве потребе оптеретимо, како ће и богати и сироти плаћати сразмерно. Ја мислим да је ово плаћање за воду, овако као што је изнето у извештају незгодно, него, да се удеси тако, како би се плаћало према имућности. Јер ако би било на сваку собу по 3 паре то излази годишње 10 динара на сваку собу, а то је много за сиротињу. Међутим, за оне локале, за инспекулацију, мала је такса, јер они плаћају 10 пара од локала а то је годишње само 36 динара. Но о томе можемо и после решавати а сад треба о томе да се реши пристајемо ли на то да учинимо овај зајам и да плаћамо овај ануитет.

Живојин Бугарчић. Господо, што г. Главнић каже да су нама потребна уређења у овој вароши то му ни ја не оспиравам. Али господо ја мислим и волео би да имам капетан Мишино здање али шта ћу кад сам сиромаш. Ја би волео да Београд буде као Париз уређен, али Париз броји неколико милиона својих становника, он даје прихода много више него цела Србија. Ми се не можемо угледати на те европске вароши. Код нас нема ни 3 хиљаде глава које могу да носе те терете. Ако оћете да задужите варош па после да нас туку камењем као напредњаке то ја не могу. Ја би волео уређење али тако да се помало уређује да се уређује за 20 година. Ми не можемо то тако на једаред јер ово је јуче била турска варош, која нема ни улица добри. Ми имамо такве сиротиње која не може ни 20 пара за ђубре да плати што му се носи. Ја вам кажем да ако учинимо то ми ће мо сутра доћи да изгледамо гори него напредњаци пред публиком. Ја не могу дозволити да задужимо туђа имања. Задужила се др-

жава на нека се задужи и општина па нам лепо онда иде. Да узмемо штап у руке па да бегамо од својих рођених кућа, и да постанемо просјаци. Ја сам одсудно противан сваком зајму; него да гледамо да се побољшају наши приходи. Ми не треба да се угледамо на Париз и на Лондон. Ми да продамо целу земљу па не вреди за један читав Париз или Лондон, зато сам одсудно противан зајму.

Светозар Боторић. Мени је доста смешно што г. Живојин Бугарчић упоређује напредњаке и данашњу управу општинску, сравањујући да је то једно исто. Овде управа општинска кад је то изнела мислила је једино то да тај новац употреби поштено и корисно, а не да прави куће себи. Она је мислила у корпел ваших имања, јер ће она имати боље удобности. Ја мислим да је неумесно г. Бугарчићево мишљење што једнако упоређује нас и напредњаке, јер напредњаци нису поштено употребили оно што су задужили него су употребили на своје користи. А ја одбацујем то да ће се општина задужити па да се неко тиме користи.

Никола Вулковић. Нема мислим никог од нас а да не сматра да су ове потребе нужне за нас и да их треба што пре извршити. Но кад се узме у рачун раштрканост Београда, и мала насељеност његова, онда не може се лако решити то питање да грађани носе терете. Ја узимам у рачун нашу општину. Ми имамо 700 и неколико хиљада динара прихода годишње по буџету. То је приход од кланице, од кантара, од козаре, од аренде и т. д. и кад се скупи дакле све то, то једва износи 700 и неколико хиљада динара. Док се сав тај новац покупи ми знамо колико персонала има на услузи. Сад кад би се општина задужила онда нама треба још толико кућа, још толико чиновника, још толико чувара док се тај приход покупи; онда ће дакле требати још 800 хиљада динара да се троши на то. И ја кад узмем све то у рачун мислим да је јасно да би тешко овај мали број грађана то могао плаћати. Ономад је било гласања и једва 1600 људи да су узели листе да гласају. Данас треба узети у рачун и колики број Београђана може да плаћа и дали ће бити тешко. Јер ја се бојим да у место што идемо да увеличамо Београд, да не натерамо да се разбегне и ово мало света што има у Београду. Ја знам да су те потребе нужне али сам мишљења да гледамо начин да се не задужимо толико колико се тражи, него те потребе мало умањити тако на пример за воду: место што ће се начинити за 120 хиљада људи нека буде за 40 хиљада. Дакле тако да се подмире само данашње потребе а доцније кад буде боље нека се повећа. Тако исто и канализацију; ми не морамо

целу варош канализирати него главне улице. А ако се овако одједанпут учини онда ће мо погрешити, јер Београд и цела Србија оптерећени су великим данијама и кад још то дође онда ће извесно бити тешко.

Марко Велизарић. На утеху грађана наше вароши извесно је, да ће само таксе за воду и канализацију пасти више на терет Београђана, али све остале таксе, за осветлење, калдрму, антрпоте и кеја, много више ће пасти на терет странаца и трговаца из Србије јер ће се они више служити него београђани па зато ће они и већи терет сносити. Управо то ће странци и цела Србија исплаћивати.

Коста Главнић. Да сам знао да ће овакви говори да падну, ја би се постарао да покушим податке које је извесни господин пре неколико година прикупио, па да вам покажем, шта Београд данас плаћа за подмирење ових потреба. Ја сам већ један пут напоменуо да ми плаћамо $\frac{3}{4}$ данас од онога што се тражи од нас. Кад ми усвојимо таксу на локале за воду, онда не плаћају само они грађани који имају локал, него сваки који живи и дише у Београду, јер ће онда газде повисити кирије; тако исто у гостионицама биће скупље. Дакле они што кажу да има само 3 хиљаде порески глава који могу да носе терете, немају право, пошто се то не ће плаћати на пореску главу већ на локал; јер, ако се разреди такса по локалим а ако се одобри трошарина, онда мора сваки да плати. Ми и данас плаћамо воду кад се донесе. Тако исто и осветлење кад се начини; ми данас трошимо свеће и гас а кад дође модерно осветлење онда ће све то да замени. Па и сама кланица мора да да извештај приход који ће да подмири амортизацију и интерес потребан за њу. Тако исто за школе ми и данас плаћамо толико кирије, колико ћемо доцније плаћати амортизације и интереса. Ако станемо ми да кувамо: сиротиња Србија, сиротиња Београд онда не ћемо никад ништа учинити. Нема човека који ће се обавезати да све те потребе у року од пет година подмири. То ће се дуже време подмиривати. Али је главно сад да добијемо одобрење да можемо учинити овај зајам а он ће се после подизати и према потребама распоређивати.

Никола Вулковић. Ја мислим да ми треба сад начелно да говоримо оћемо ли да се задужимо или не. Односно начина како ћемо наплаћивати, о томе ће се доцније говорити. Но баш сад да напоменем да није праведно плаћање по локалим, јер ја знам богаташа који грдие паре дају под интерес а живе у једној соби, знам сарафа који живе у Земуну а овде имају један мали дућан и раде, дакле они да плаћају малу таксу, то није право. Но дакле о томе доцније да се разговоримо и сад да гово-

ДИМО да ли можемо оволико да се задужимо и можемо ли платити дуг.

Председник. Ја мислим да не може бити јасније него што је комисија изложила. Кад се каже да се плаћа на локал онда ће сваки да плаћа и ко више локала држи више ће и да плаћа. Тако дакле сирома човек ако има 10 душа може у две собе седети и он на та два локала плаћа а богат који има десет одељења а само њих двоје, он ће плаћати за 10 одељења. Ја мислим да боље и праведније сразмере не може бити.

А ако будемо продавали воду на мало или ако буду плаћали на главу онда сирома човек који нема данас да плати узме најмање воде колико му треба само за пиће; а имућан пак човек који је тврдица а који може да плати, и он ће узети тако исто. То господо није право. Овако пак као што је комисија изнела сваки ће плаћати на локал па колко трошио да трошио, и по овоме начину сиротиња ће моћи лако да плаћа. Београд је створен господо да буде тачка светске трговине; подизањем трговине и сиротињи се иде да има заслуге. Сиротиња се не плаши да плати и две три паре више само кад има зараде а имаће је кад се трговина подигне. Један г. рече да ће сви који су се населили отићи, да ће трећина становника отићи, а незна да се овде нико други и не насељује него тестерашки и друга сиротиња. Ја држим да је ту ствар погрешно схваћена; подизањем антропо учиниће се знатно за трговину а тада ће се трговци више досељавати што је свакако боље него тестерашки и друга сиротиња. Ја мислим према томе да оно што је г. Бугарчић казао неће наступити, а то је да ћемо заслужити анатему ако ово учинимо. Овде господо нема никакве плашње као што је лепо објаснио г. Велдзарић и г. Главинић. Ми и данас плаћамо за воду, јер општина од тога само има 14 хиљада д. прихода, наплаћујући по 5 пара од саке, а то значи да грађанство сакацијама издаје 10 пута више, дакле 140.000 дин. дакле све то треба прорачунати па кад се све узме у рачун онда оно кије скупо. Ја мислим да се зајма не треба плашити јер ће бити прихода сигурног.

Милан Ж. Маџијековић. Овај зајам од 12 милиона динара био би довољан за ове потребе као што каже један члан комисије. Но ја и многи други питају да ли је то доста кад се на памет рачуна. Ви кажете ове су потребе најнужније но има још других потреба. За што нисте издвојили најнужније што је, па на то да се учини зајам, а кад то буде готово онда да идемо даље. Овако на памет правимо рачун, као да је то каква ситница. Ви тврдите да је то доста за те потребе, но има људи који кажу да је мало и 20 милиона. Издвојмо

господо оно што је најнужније што је управо насушни хлеб па то прво да израдим, а после ћемо правити зајам за друге потребе. Не спорим да су обележени послови доста сви потребни, али не може се све од једном. Ми ипак морамо више година радити а шта да радимо са тих 12 милиона кад се не може све утрошити одмах. Сем тога ваља се плашити да не узмемо сада 12 милиона за ове потребе па у скоро опет кад се види да је мало, онда дај опет још, колико можда и нећемо бити у стању али смо у све загазили па морамо наставити.

Марко Т. Леко. Ја сам дошао доцкан и зато ми није добро познат ток дебате о овој ствари, али мени се чини да се удаљавамо од главног предмета. Ја мислим да нема од нас ниједнога који је са садашњим санитарним приликама у нашој општини задовољан и сви смо ми зато да треба да се ово стање побољша, а да би се то постигло разуме се да треба да имамо потребних средстава. Срестава, са којима данас располажемо нису довољна. И то сви знамо. Дакле ако хоћемо да што пре најнужније општинске потребе подмиримо, онда нам неостаје ништа друго, већ да потребан новац позајмимо. Но, по моме мишљењу пре но што се задужимо, треба добро да знамо, како ћемо дуг исплаћивати. Према томе да нађемо изворе за плаћање интереса и отплате на узајмљени новац.

Предлажем дакле, да се прво о томе разговоримо, на који начин да дођемо до нових прихода.

И по моме мишљењу једино трошарина је, којом би најнеосетније могли извесне општинске потребе подмити.

Дакле прво да решимо, какве ћемо нове приходе завести општини, а о зајму може бити тек онда говора, кад се уверимо колико ће нам тај нов приход, рецимо трошарина, бити, и шта све можемо с њоме предузимати.

Светозар Милојевић. Један од предговорника пита: „да ли је право да овај зајам правимо.“ Комисија се дотакла и тога питања па је казала и да је право с тога, што је боље одплаћивати га за 50 година у рате него ли да падне сав терет на садање пореске главе. Општина има да подмири потребе које су јој нужне а нема с друге стране да их добије него да учини зајам. Овај зајам има да се употреби на такве потребе које ће општини да стварају све нове изворе прихода и ови извори послужиће да се терет овога зајма и умањи. На питање једног говорника шта ће која потреба да кошта напомињем да се то тачно одређује доцније. За сада знам само то да кажем, да ова цифра није довољна да све потребе подмири. Али уставне нове које се прво начине даће изворе

за остале потребе. По томе о овоме не треба говорити него треба да решимо: да ли је одбор у начелу за зајам. А кад то решимо онда ће мо тек решавати да ли ће мо одуживати са таксом на локале или са трошарином и т. д.

Марко Велдзарић. Ја велдим, не са 12 већ ни са 50 милијона не би били кадри да измиримо све што Београд потребује, па да се може упоредити са другим добро уређеним европским варошима, нити ми толико хоћемо. Тражи се само 12 милијона, да тиме само најнужније потребе подмиримо, тек толико да Београд престане бити лепо велико село, и да се с правом може звати варош.

К. Главинић. Ја би имао да замерим овој комисији само то, што није мало прецизније означила поједине суме. На прилику, комисија је могла од прилике да сазна шта ће нас стати канализација, комисија је могла да каже приближно и то шта ће да нас стане грађење школа јер о томе смо имади и предлоге појединих предузимача. Исто тако, комисија је могла да стави колика нам је сума потребна за кланицу; колико ће нас стати суделовање у грађењу анрпота, и то се могло да сазна, јер у министарству грађевина имаће о томе плана и предрачуна. Исто тако и за грађење кеја могли би да знамо колико ће им требати. Наравно то све приближно може да се зна. И ја рачунам то овако, — за водовод 2½ милијона; за кадрме 1 милијон; за кланицу 1 милијон; за школе опет 1 милијон — то је свега 8½ милијона — остало би нам до 12 милијона још 3½ милијона за анрпоте и кеј. —

Председник. Тако би могли и ми разумети; али кад кажемо од прилике, нисмо опет казали ништа позитивно. Ми кад смо означили цифру од 12 милијона, рачунали смо тако исто као што сад г. Главинић рачуна. А што смо узели 12 милијона а не мање, у томе нас руководила практика; да се већи зајам повољније добија, јер за мање зајмове редовно је већи интерес и више треба па трошкове да се рачуна. За номиналних 12 милијона ми би ефективно добили 10.800.000 а то за нампрење наших потреба не би било мало. — Што рече г. Бугарчић да би све потребе наше општине ваљало постепено да подмирујемо редовним буџетом и то господо није могуће. Ја вас молим да и сами о томе размислите шта ми од редовних прихода по буџету добијамо данас, а шта нам треба за нампрење најпречих потреба па ће те се уверити о томе да редовним буџетом никако није могуће намирити те потребе.

Милован Р. Маринковић. — Господо, не треба да се чудите, што о овој ствари морамо много да говоримо; морамо више пута пада се појавимо са извесним својим мишље-

нем. Није то ситна ствар задужити се и није то лака ствар подмирити све оне потребе, које су победжене овде у извешћу комисијском и које занста треба да се подмире. То су врло тешке ствари. Ми сви призивајемо да су то потребе неодложне. Ни један говорник није рекао ништа против тих потреба. Али се сви бојимо дуга и треба га се бојати. Дакле — једно признајемо потребе, а друго — бојимо се дуга; и тога ради баш и тражимо начина да будемо у у овоме боље обавештени. Ма шта радили и ма како увијали, није вајда, ми ћемо опет доћи чазда на ту тачку: да се морамо задужити. Али сви идемо на то да проучимо све путове и начине да нас то задужење не одведе каквој несрећи. То ме руководи да опет говорим и да кажем оно што се већ једном казало — је су потребе побројане, али нису довољно објашњене. — Истина, то се и не може свасвим тачно да каже, а треба нам околико — него може да се приближно каже. Напослетку ћу додирнути говор једног од одборника, који је рекао, да веома жали што нису показани овде податци, које је већ неко покупио о томе: шта данас кошта Београђане намирење ових потреба овако како се оне данас подмирују? Кад би ми те податке имали онда би са мирним савешћу могли да се решимо за ово или за оно. Ми знамо да и данас трошимо преко 700.000 динара на и опет не подмирујемо ни једну од ових потреба као што треба. С тога нам је нужно обавештење — и кад будемо о овој ствари добро обавештени, онда ћемо гледати и да је уредимо тако како треба да се уреди. У главном је овде то да не треба да се бунимо. Треба на чисто знати на чему смо. Све су потребе преке, али, питање је сво у томе: како најлакше да их подмиримо? Ми начелно морамо свакако решити на првом месту то да нађемо новаца. Шта је извор из ког ће се плаћати тај дуг, поменуло је више предговорника а и сама комисија то је казала. Комисија је поменула на првом месту трошарину. Мени се чини, а и из свију говора које сам пратио и по могућству бележио, излази то да је тај пут најбољи. Да ми дакле изградимо прво то да добијемо законом право увођење трошарине, да тај приход употребимо, и онда ћемо знати колико се на тај приход можемо задужити. С тога мислим, да о томе треба и даље да говоримо и да се обавештавамо па онда да дођемо до коначне одлуке. Јер, што је казао један од чланова ове комисије финансијске, тој комисији није ни био задатак да изради пројекте, него да сазна приближно и боље наше стање те да знамо шта нам треба; и ја признајем да је тако, али ипак кад имамо и пројекте, онда бар приближно и боље знамо шта радимо и шта нам треба. Због

тога држим да овди треба баш то и да нас руководи да у ову ствар уђемо брижљиво обавештени шта нам и колико нам треба те да можемо извршити задатке који нас очекују. онако, како занста треба да се изврше па да буду од користи.

Председник. Ви се сећате господо да сте једанпут решили то питање како да општина изврши ове радове а и онда сте одредили ову комисију финансијску. То је за општину свакојако практичније и кад она осигура финансирање у једном предузећу она је онда господар тога предузећа. То треба нас овде да руководи.

Др. Марк Леко. Мени се чини напротив, кад ми будемо имали пројекте и знамо шта ће да нас коштају ти радови које имамо да извршимо; и кад, с друге стране знамо приходе, којима можемо да отплаћујемо учпњени зајам, онда ће ствар бити далеко чистија и онда тек моћићемо да закључимо и уговор о зајму са повољним условима. Зато сам ја одсудно против тога да закључујемо ми и одобравамо зајам пре док не сазнамо колико ће нам бити нови прихода, које намеравамо увести.

М. Велизаркић. Ја сам противан томе, да се најпре израде пројекти и предрачуни, па да се према њима одреди колики да буде зајам, јер оно што ми хоћемо да предузимамо, може да кошта и сувише много, а може да се изврши и са доста скромним издатцима.

Кад би ми хтели да наш кеј буде као што је пештански, не би нам, само за то, било доста ни 20 милијона. То исто вреди и за остале наше послове. Боље је да ми одредимо најпре, према терету шта можемо да носимо, колики да буде зајам, па да према одређеном зајму, одредимо оно што хоћемо да извршимо, а за тим да ту нашу одлуку предамо стручњацима, да у границама зајма праве пројекте и предрачује. Мислим да је то природније, онако исто као што приватан човек да стручњаку, да му изради неки план, одредивши унапред капитал, који у то предузеће може да утרוши.

Председник. У томе може да буде разлике: хоће ли се више или мање потрошити на ову или ону потребу н. пр. што се тиче, канализације, ја нисам истина у томе стручан, али по мојој намети држим, да се по једној системи моме утрошити на то 3 а по другој и 13 милијона. Но ја држим, да код нас и канализацију треба да извршимо према приликама и саобраћају у појединим улицама. У споредним улицаца извршиће се и канализација у мањем размеру него у главним улицама, а то, односно коштања, прави разлику.

К. Главнић. Ја кад сам казао да је комисија требала да прецизира суме које

су нужне за поједина предузећа, нисам јој замерио што то није изложила и у извештају, него што то нико од стране комисије није овде објаснио. У осталом ја мислим да је комисија свој задатак добро извршила. Мени се чини да је и одбор doneo решење такво, кад је ову комисију одредио: да он издаје изворе из којих ће се исплатити канализација, водоводи и т. д. а узгред да приближно означи и цифру која је за то нужна и покаже начина како да се до те цифре дође. (Тако је) Комисија је тој дужности потпуно одговорила. Она по свом умењу и нахођењу каже: треба нам 730 000 динара годишње на име ауштета. Сад смо се ми састали у ову ванредну седницу за то да о томе добро размислимо, али ми нити можемо нити хоћемо ову ствар да свршимо у данашњој седници. Ја се у главном слажем са мишљењем комисије, друга се господо не слажу; али и ја долазим у ред оних који кажу да не знају што ће да се ради ако се дигне цео зајам у једанпут. Ми све у једанпут не можемо да радимо.

Председник. Овде се сад у начелу тражи одобрење одборско да се за ове потребе може учинити зајам а то је пуно за то да би по том могли издејствовати и одобрење збора за то задужење, јер и да нема у закону прописа да се зове збор за ову ствар, опет пошто је то тако важна ствар, ми не би могли без збора ништа да предузимамо. А кад збор то у начелу одобри, онда ће пред одбор доћи погодба о зајму на дефинитивно решење и тада ће одбор моћи да учини распоред шта да се прво уради и како да се употребљава тај зајам.

Св. Милојевић. У вези говора г. председника имао би да кажем још ово: да се уговор о зајму начини он ће доћи на одобрење пред одбор и тада у уговору може се ставити да се не повуче свих 12.000.000 у један но постепено.

Др. Марк Леко. Ја ипак кажем да је овде главно питање то, хоће ли да правимо зајам пре него што имамо извора из којих ће да га плаћамо? Та питања треба прво да се рашчисте па тек онда да даље радимо.

Св. Милојевић. Ја се не могу сложити са мишљењем г. Леке — Ја схватам ову ствар овако. Одбор треба са да реши да ли он увиђа потребе ове које општина треба да подмири и да ли увиђа и то да их општина не може подмирити другачије него зајмом. Па, ако одбор тако сматра, онда треба да реши да се те потребе зајмом и подмире. Зато држим да не треба да дође прво оно што хоће г. Леко, т. ј. да се осигурају извори, него прво да уговоримо зајам а кад то буде онда општина мора да издаје изворе за отплату. Сад какви ће бити ти извори друго је питање — ко-

мисија је предложила једне. Ако се они не усвоје, морају да се нађу други. Не може се чекати на то да се ти извори о-пробају као што рече г. Леко, јер потребе су потребе које не могу више да чекају на своје намирење.

К. Главинић. И ја тако мислим као г. Милојевић, јер чим би ми могли да прав-дамо код владе и скупштине наш захтев да се одобри трошарина, ако не покажемо потребу за такав један приход ради оду-жења дуга што смо га учинили у целим општинских потреба?

Св. Милојевић. О томе постоји закон — не треба нама на ново да решава скуп-штина о трошарини. Него ово је главно. Ми имамо извесне потребе општине да намиримо. За намирење тих потреба ја не налазим другог излаза него да се оп-штина задужи; и то сад треба да се реши.

Милив. Јосимовић. Ми дакле говоримо о овој ствари, која је прације толико пута потезана и која се мора потезати још мно-го и много пута, све док не буду извр-шена сва ова предузећа која чекају да их општина наша изврши. Ми се већ немо-жемо изговарати ничим, на ни сиромаш-ством, него морамо да извршимо та преду-зећа баш у нашем сопственом интересу, у интересу нашега здравља. Ми се нећемо угледати у томе на Париз ни Лондон. То нико и не тражи од нас. Али ми имамо боље вароши, сличне нашој престоници, и оне не треба да су нас у овом погледу већ претекле. Код нас се овако не сме оставити; — код нас је данас здравствено стање у Београду тако да не може горе бити. Ако то тако остане и даље ми ћемо сами себе упропастити и здравствено и ма-теријално. Ми дакле ове потребе морамо да намиримо. Намирење тих потреба ко-шта новаца, а нема ни разговора да се оне могу да намире редовним буџетом, ни-ти имамо да их намиримо с друге стране сем зајмом, а такве ствари, колико ја знам, није нико готовином подмирио. Све се ва-роши, као и државе, и такве потребе за-дужују баш зато што није могуће да се то подмири уједанпут а није у осталом ни право да једна генерација плати сав тро-шак кад се те потребе намирују за дужи низ година. Кад дакле нема другог на-чина, него зајма, онда је питање наших финансијера да кажу како и на који начин да дођемо до тога? Они треба да нам кажу каквих има могућности да се увећају приходи нашој општини. У томе је праз-нина у овоме извештају. Овде се истина спомине трошарина, спомину се и други извори, али ми који нисмо финансијере, не-мамо могућности да знамо, да ли су нам ти извори довољни и сигурни. То финан-систе треба да нам кажу и објасне. Осим тога сви знамо да Београд за 50 година

није скоро ништа радио у правцу нами-рења ових потреба које су сад пред нама. Сад мора Београд све ове послове да по-свршава. Али и практичка је и физичка је немогућност да се ове све уједан пут ура-ди. Него, ми смо почели са водоводом, што и јесте било нај прече, и за 2 године ми можемо имати са свим готов водовод, па кад саградимо водовод, или још и у току овога рада, можемо почети грађење канала и т. д. — То ће да траје док се све изврши и водовод, и канализација и калдрме, и т. д. најмање 10 година. Дак-ле с те стране узевши нама није ни пуж-но да сав новац, који нам треба за све те потребе имамо на расположењу одмах с почетка. Па с тога и што још немамо си-гурности да би нам и приход од троша-рине могао да покрива анунтет на 12 ми-лијона дуга, ја не би био за то, да се за-јам одмах и учини у толикој суми, јер апсолутно за сада не знам шта ће нам прихода донети те нове установе, и кад се све не могу уједанпут да изврше, ја би био задовољан кад би општина данас учи-нила зајам рецимо од 6 мил. јона те да се изврши грађење водовода и канализације па доцније ћемо лакше моћи да доведемо и друга питања догле да се могу решити повољно. Ја мислим чак и то, да би било непрактично да први пут изиђемо на пи-јалу европску са тражењем једнога тако великог зајма, док још нисмо имали при-лике ни да покажемо да смо добре пла-тише. Може бити оно, што се тражи да се добије зајам под повољнијим курсом да ће у овој прилици испасти са свим про-тивно, кад одмах тражимо велику суму зајма. Ја би био дакле тога мишљења да се сада ограничимо на половину зајма оног који комисија предлаже а доцније имамо времена да према потреби тај зајам уве-ћамо. Што се тиче прихода од ових гра-ђевина, за друге не знам, у колико се сме на исти рачунати, али водовод ће извесно покривати трошкове који се на њега учи-не и плаћати интерес и отплату свога дуга.

Председник. Ја сам и у комисији имао своје предлоге односно прихода — и тре-ћи предлог био је онај што га помену г. Бугарчић да се плаћа на бравно троша-рина. Али комисија није усвојила да поменемо делимичну трошарину, на поје-дине артикле, већ је изрекла у опште по-трошарину. Сад што се тога тиче, ми, што рече г. Главинић, и даље плаћамо ове паре, али и пр. место што ћемо од сад давати на отплату водовода, ми сад плаћамо са-кацијама, и т. д.

Др. Марко Леко. Ја имам да одговорим г. Милојевићу и г. Главинићу. Они веде да треба прво решити да се зајам учини а извори за отплату зајма, морају се већ после наћи и да чак и влада неће одо-

брити увођење нових општ. прихода, док се не учини зајма за извршење извесних општинских послова. Ја то никако не уви-ђам и држим да је природније прво осигу-рати изворе за отплату зајма на тек по-сле с поузданијим подацима о приходу и т. д. приступити зајму. Разуме се да би се сви ти ново уведени општински при-ходи имали једино, да употребе за водо-вод, канализацију и друге санитарне оп-штинске потребе. Под таквим условом вла-да ће без сумње одобрити увођење извесних нових општинских прихода и по тим преш-то само тако може општина доћи до нај-повољнијег зајма.

Никола Х. Поповић. Ја мислим да је ве-черас о своме довољно говорено, али да има још много да се говори о овој ствари па пошто је већ доцкан, то да одложимо ову седницу. (Одобравање.)

II

Председник. Добро, ни сам противан. Али молим вас да свршите један предмет о школама, који је хитан. Морамо да уз-мемо куће за врач. осн. школе, јер иначе деца немогу ићи у школу од 1. новембра — Изволте чути извештај комисије, која је за ту ствар одређена и из кога ћете ви-дети да комисија предлаже да се кућа Брајевова задржи и даље по цену од 9 дук. а Розелгу отказ учини, па закупе две куће: К. Букића и Ден. Стојановића за мес. цену 170 дин. с тим да у једној од тих зграда један учитељ добије стан. (Прочитан из-вештај.)

Председник. Ја мислим да овде немамо шта много да говоримо. И са материјалне стране боље да се прими овај извештај а и за децу је ближе по што је до сад било. (Усваја се.)

Усвајате ли да учинимо тако како је извештајем речено? (Усваја се) — онда смо готови.

Састанао је закључен — у 8 сахати по подне.

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама)

држан 28. Септембра 1889 год. у Београду.

Почетак у 6¹/₂ часова по подне

Присутни: председник г. Ж. Карабибе-ровић; члан суда: Коста Чунић, одбор-ници г. г. Милутин Марковић, Никола Х. Поповић, Живан Бугарчић, Милорад Д. Јанковић, М. Велизарић, Коста Петровић, Станко Петровић, Коста Д. Главинић, Све-тозар Боторић. Илија Цветановић, Раден-ко Драговић, Др. Марко Т. Леко, Н. Вул-ковић.

Садржај: 1.) Цена хлебу да се повиси; 2.) Ли-цитација аренде саланске уступљена Јов. Буко-вићу; 3.) Избор комисије за преглед мајдана „Бе-ла Марам“; 4.) Одобрење фирми „Петровић - Ка-рамарковић“ да могу сировести воду преко општ. земљишта; 5.) О укидању неких салана на недо-звољеном месту.

Председник. Молим вас господо, саста-нак је отворен. Изволте чути; Имамо два

протокола један од редовне седнице а други од ванредне.

Милован Р. Маринковић. Нека се ванредни протокол чита кад буде ванредна седница.

Председник. Али тамо има и један предлог о школама и он је главна ствар ради које је држана ванредна седница (Прочитан протокол редовног састанка од 19. септембра.)

Председник. Је ли тако господо? (Тако је). Изволте сад подписати протокол (бива). Молим вас чујте неколико уверења о владању и имовном стању.

Раденко Драговић. Молим за реч? По деци брашна на пијаци мислим да треба да узмемо у решење цену леба.

Председник. Ја сам то спремно и доћиће сад само да чујемо уверења.

Секретар чита уверења о владању и имовном стању:

Светозара Ђурића, Јелену Марковићеву — непознати;

Председник. Скоро смо добили један акт министра војног којим се траже уверења о владању за неке који ће слушати офис. курс. То су: за Димитрија Марковића из Београда. (Вичу непознат, нека се каже тачније који је то Димитрије); за Алексу Димитријевића — непознат; за Ђорђа Поповића из Пожаревца непознат.

Уверења ђачка за ове: Милоша Станојевића ђака, Вукашина Ђикића ђака, Милуцу Надрљанскову учен. виш. жен. школе, Николу Новаковића ђака, Константинку Мојспловићеву учен. жен. школе; Радомира Радосављевића ђака, Вокосаву Радосављевићеву; Велимира Давидовића ђака; Александра Пауковића и Ђуру Пауковића ђака; Драгомира Пантелића ђака; Александра Мултека ђака; Драгутина Јелачића ђака; Ђорђа Радловића ђака; Николу Батовелића ђака; Мијајла Степановића ђака; Мијајла Васића ђака; Петра Стокића ђака; Младена Симиновића ђака; Љубомира Ђуркића ђака; Јована Ступаровића ђака; Станка Станковића ђака; (Сви су спротног стања).

II

Председник. Молим вас господо, еснах лебарски донео је пре неколико дана молбу да се повиси цена лебу, и ја то нисам могао изнети одмах, јер није било места повишавању цене. Данас сам видео да је цена 13—13½ новог жита; а старог 14—14.20 динара. Старо је чистије и боље. За то износим ово пред вас да решите, а изволте чути извештај о ценама брашна. (Прочитан.)

Раденко Драговић. Кад је поднесен тај извештај.

Председник. Данас. Изволте чути молбу еснафа лебарског. (Прочитана.)

Илија Цветановић. Они су у њиховој молби казали да је жито 14 до 14.80 ли-

нара а напротив г. председник каже 12½ до 13.

Председник. Ја сам то казао за ново жито, а они су казали цену старог жита, јер они узимају од млинара а млинари имају старо жито; а и ја знам да је цена старом житу 14.20—14.40 дин.

Илија Цветановић. Ја не знам да је прављена разлика у томе него се обично пита пошто је жито на пијаци.

Жив. Бугарчић. Ја би био мишљења да је умесно подићи таксу лебу.

Раденко Драговић. Ја сам да се умањи такса.

Председник. Онда кад смо им спустили ову цену онда је било брашно 18½ дин и онда је казано да се продаје на пијаци жито 12 динара. А данас је цена житу новом 13—13½ и то већ неколико дана има како траје тако, а старом житу 14.80. Дакле ми се управљамо према цени брашна.

Илија Цветановић. Пре је било брашно 18 динара а сад 18½; то није велика разлика и зато сад да цена лебу остане као што је.

Милорад Д. Јанковић. Мени се чини да није била такса 20 пара него 21.

Председник. Било је 20 пара. Ја мислим да је право да им се да једна пара више.

Никола Вулковић. Има случаја кад нема на пијаци довољно жита, онда они оду и даду по 2—3 гроша више, и одма трче па траже да им се цена лебу повиси. Ако има места онда да им се повиси а ако нема онда нека остане стара цена.

Жив. Бугарчић. Ја у осталом имам кафану а имам и децу али би био мишљења да им се повиси бар једна пара.

Председник. Ми смо једном приликом признали да је право да им се да по 2 до 2½ паре више него што је цена брашну. Ми не можемо допустити ни они лебарци да се штете. Што ће заслужити две паре, то мислим да не треба да им пречимо. Зато држим да је умесан предлог г. Бугарчића да им се подигне једна пара више. Овде је регулатор цена брашна а не жита. (Чује се: да се повиси једна пара.)

Илија Цветановић. Ја мислим да ми не треба да се обазиремо на ону једну једину цену која је највиша, јер једни траже 19 а други 18 до 18½ динара.

Коста Главинић. Овде има 10 цена брашна то пет по 18½ а пет по 19 динара.

Раденко Драговић. Односно цене жита нама је дато тако, али је просечна цена на малој пијаци 12½ до 13 динара, а кад им је повишена цена било је 12½ динара.

Председник. Пре је било 12 динара. (Чује се 12½ динара.)

Коста Петровић. Ми не можемо мислим да захтевамо да људи раде бадава и да пропаду.

Раденко Драговић. Ја мислим да одбор

не треба да заступа једну класу људи па да каже треба да им се да више јер ће људи да пропаду, но треба да се управља према цени па да повиси или смањи.

Председник. Што се тиче мене, ја по мојој савесности држим да је г. Бугарчић добро казао, т. ј. да им се једна пара повиси. (Чује се: да гласамо). Даклем да гласамо: ко је за то да остане цена као што је нека каже „за“, а ко је за то да се повиси нека каже против.

Председник. Гласало је 8 за а 6 против старе цене. Дакле остаје стара цена.

III

Председник. Пре неколико дана донео ми је г. Стеван Јосифовић грађанин наш једну молбу у којој тражи да му се дозволи да отвори мајдан на друму топчидерском одма до Симићевог винограда, и жели је да то суд реши.

Суд није могао на се да прими то да дозволи да се поред друма отвара мајдан па сам зато казао да изнесем ово пред вас да ви одредити двојницу да оду тамо и да виде може ли се ту отворити мајдан и ако може онда и да му дозволимо. Он каже да су и они други поред пута али мени се чини да нису тако близу. Међу тим човек пристаје да нам плаћа таксу за камен, који буде вадио. (Чује се: да се одреди комисија.) Ја мислим да одредимо двојницу да виде.

Илија Цветановић. Да не буде то оно парче земљишта што ће се очистити за општину.

Председник. Не, то је друго место. Оно за општину већ се ради.

Светозар Боторић. Ја сам мишљења да уђу у комисију г. Вулковић и г. Главинић.

Марко Велизарић. Ја држим да то спада у атар топчидера. (Чује се: не спада тамо).

(Свршиће се.)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Ванредна седница. Сутра у 5. час. по подне држаће општински одбор ванредни састанак, на коме ће узети у решење предлоге финансијске комисије о зајму општинском.

И ова је, као и свака друга седница општинског одбора јавна, и по томе може присуствовати сваки, који год би желео слушати дебату одборску о овоме преважном питању.

Конференција. И на другој конференцији, која је држана у Уторак 10. ов. мес. било је прилично грађана ван одбора, али се не може рећи, да је одзив био задовољавајући.

У каквој су цељи сазиване и др-жане обе конференције, раније смо нагласили. Остаје нам да сада ба-цимо поглед на дебату у конферен-цији а то ћемо учинити у једноме од идућих бројева.

Избор. На другоме месту доносимо објаву општинскога суда за накнад-ни избор једног нар. посланика, који ће се извршити 29. ов. мес. Рок за издавање бирачких карата оним спо-собним бирачима, који су првог из-бора били одоцнили, и не узев на време бирачке карте, нису ни гласати могли — остављен је до 25 ов. мес. закључно до 7 час. по одне.

Кад се сетимо како се у нас врло често оставља све за послед-њи тренутак, нека нам се не заме-ри ако овда поменемо да би бирачи ради сигурности своје требали да изузму бирачке карте одмах, а да не чекају на последњи дан и час.

Одбор. Пројект закона о општи-нама поднесен је нар. скупштини и он је већ упућен одбору од г.г. Ђоке Новаковића, Ђоке Брачинца, Р. Тајиса, Мих. Миловановића. Влад. Арсенијевића, Рада Предића и Тасе Ђикића.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ:

Намеран сам да издам све своје доја-кошње — штампане и нештампане — ски-це с тога се обраћам поштованим читате-љима и читатељкама с молбом, да ми сво-јом претплатом олакшају предузеће.

С времена на време изаћи ће 10 свеза-ка, а свака свеска имаће 4—5 штампаних табака, и коштаће 0-50 дина. Претплата се шаље непосредно мени. Скупљачима уоби-чајени процент. Прва свеска изаћи ће до 20 ов. м.

Половину чистог прихода од свију 10 свезака, намењујем Одбору за издавање дела Светозара Марковића.

С поштвањем
Чеда Поповић
сарадник „Днев. Листа.“

Г. Милан Касумовић почеће да издаје превод чувеног дела

„МАКЕДОНИЈА И СТАРА СРБИЈА“

од познатог публицисте нашег сународника г. Спиридона Гошчевића.

Дело ће изаћи са сликама и то оним што су изашле и у оригиналу (на немач-ком језику), и што их је сам писац усту-пно преводиоцу. Слика биће на броју 62. Ради олакшице читалачком свету прево-

дилац је дело поделно у 10 свезака од по шест штампаних табака и по неколико слика. — Претила а је свакој свесци 1 дина и треба је слати књижевници Вел. Вало-жића у Београду. Прва, друга и трећа свес-ка изаћи ће о Митрову-дне ове год., а после редовно у размаку од 3—4 недеље. Скупљачима 10% рабат.

КЊИЖЕВНА НАГРАДА.

Српска Краљевска Академија Наука от-вара надметање за књижевну награду по-којнога Николе Ј. Мариновића.

По жељи осниваоца задужбине, спис, који може однети Мариновићеву награду, треба да је оригиналан састав из српске лепе књижевности, да се одликује патрист-ском и моралном тенденцијом, лепим срп-ским језиком, и одабраним слогом и са-држином.

Награда је 600 динара у злату.

Рукописи се шаљу Српској Краљевској Академији Наука најдаље до 31. маја 1890.

Пресуда ће се објавити и награда дати, на свечаном скупу Српске Краљевске Ака-демије 26. јуна (1890.) као на дан, у којој се родио пок. Никола Маринковић.

Умољавају се уредништва свих српских листова, да овом огласу даду места у сво-јим органима.

Заступник
председника Академије,
привремени секретар,
Академик,
М. Ђ. Миљевић.

ПРЕГЛЕД

ПССЛОВА ОПШТИНСКОГА СУДА
— од 2. до 8. Октобра о. г. —

I. Судска радња:

а.) рочишта одређено	82
б.) пресуда изречено	32
в.) забрана одобрено	65
г.) уверења издато	40

II. Извршно оделење:

а.) пресуда извршено	38
б.) забрана удејствовано	63
в.) уверења прибављено	17
г.) страни предм. свршено	—
д.) маса образована	6

III. са кланице:

Заклато:

а.) бивола	2
б.) волова	128
в.) крава	47
г.) теладл	36
д.) овнова	313
ђ.) оваца	16

е.) јагањаца	24
ж.) јарчева	5
з.) свиња	178
и.) прасади	242

Примедба: Наплаћено је аренде 5146 дина. Кријумчара проказано 1.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА:

Од 1. до 7. Октобра прешло преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена дин.
килогр.		
10,126	Брашна пшенична	—
51,684	Брашна кукурузна	14-50
45,842	Пшенице	13-25
204	Кукуруза	10-50
	Ражи	10-—
	Крупника	—
44,116	Јечма	12-—
5,372	Овса	11-60
	Кукуруз нови	—
4,524	Пасуља	23-50
18,082	Кромпира	8-50
444	Арпаџика	17-—
5,083	Црна лука	8-—
536	Бела лука	29-—
8,999	Јабука	12-—
9,034	Крушака	12-—
6,456	Ораја	20-—
18,253	Грожђа	30-—
	Шљива силових	—
1,175,328	Сувих шљива пов.	22-—
	Пекмеза	—
48,296	Сена	5-50
415	Сламе	2-50
	Шингарке	—
	Коре брезове	7-50
	Шљива сувих стар	—
	Меда	50-—
	Квајмака	135-—
	Сира	85-—
	Доја топљена	99-—
	Мастл	115-—
	С ва меса говеђа	120-—
	Свиња дебелих	80-—
	Ћумура дрвена	6-50
	Кречл	3-20
	Катрана	25-—
	Јарме кукуруза	14-50
	Разна воћа	18-—
	Литара	
	Вина црна	24-—
	Вина бела	—
	Ракије шљ. мекс	27-50
 љуте	—
 комове мекс	—

Примедба. Наплаћено је на име канта-рије 2,908 дина.